

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 7C/86/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8516202426
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danko Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2017:8516202426.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa, sudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v súkromnoprávnom spore žalobcu: Poľnohospodárske výrobné-obchodné družstvo Údol, so sídlom 065 45 Údol, IČO: 00 204 455, právne zastúpený: JUDr. Ľuboš Petrovský, advokát AK so sídlom Štúrova 20, Košice proti žalovaným: 1/ Y. L., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, XXX XX D., 2/ K. Y. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. XX/XXXX, XXX XX L. M., obaja zastúpení: JUDr. Gábor Száraz, advokát so sídlom Garbiarska 20, 064 01 Stará Ľubovňa v konaní o zaplatenie 2 115,23 eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Žalovaný v 1/ rade a žalovaný v 2/ rade m a j ú proti žalobcovi n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou doručenu súdu dňa 24.6.2016 žiadal aby súd zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovu sumu 2 115,23 eur s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 19.7.2015 do zaplatenia a k náhrade trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný v 1/ rade v mesiacoch apríl až júl 2011 nevykonával pre žalobcu žiadnu prácu, nemal ani platne uzavretú pracovnú zmluvu, dňa 29.10.2010 bol s ním ukončený pracovný pomer výpoveďou. Napriek tomu mu v predmetnom období bola vyplatená mzda a uhradené poistné a odvody na čo dal pokyn žalovaný v 2/ rade. Žalobca právne žalobu odôvodnil ustanoveniami §§ 451, 456 Obč. zák. a §§ 243a a 379 Obch. zák., ako dôkazy doložil listiny - výplatné pásky za mesiace apríl až júl 2011, výpoveď z pracovného pomeru, výzvu, úrokové sadzby ECB, výpis z obchodného registra žalobcu.

7C/86/2016

- 2 -

2. Súd doručil žalovaným žalobu spolu s prílohami, uznesením ich v zmysle § 167 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.) vyzval aby sa k návrhu vyjadrili, súčasne ich poučil o ich procesných právach a povinnostiach podľa ustanovení C.s.p.

3. Žalovaní v písomnom vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 24.2.2017 vzniesli námietku premlčania, ktorú odôvodnil tým, že výplatný termín mzdy žalovaného v 1/ rade v zmysle pracovnej zmluvy bol 13. deň nasledujúceho mesiaca z čoho vyplýva, že mzda za júl bola splatná 13.8.2011 žaloba bola doručená 24.6.2016 teda po viac ako 4,5 roka. Pričom poukázal na právnu úpravu upravujúcu bezdôvodné obohatenie a premlčanie §§ 451 a 107 Obč. zák. Súčasne uviedli, že neuznávajú nárok žalobcu čo do právneho dôvodu a výšky, pretože žalovaný v 1/ rade mal uzavretú platnú pracovnú zmluvu na základe ktorej mu bola riadne vyplácaná mzda spolu s odvodmi. Uznesením predstavenstva

žalobcu zo dňa 21.7.2011 bola žalovanému v 1/ rade schválené vyplatenie ušlej mzdy od 5.4.2011, preto sa žalovaný v 1/ rade nemohol bezdôvodne obohatiť a zároveň mzda nebola vyplatená na pokyn žalovaného v 2/ rade ale na základe uznesenia predstavenstva žalobcu zo dňa 21.7.2011. K vyjadreniu doložili výzvu právneho zástupcu žalobcu z 8.7.2015, odpoveď z 16.7.2015, uznesenie predstavenstva z 21.7.2011.

4. Žalobca v replike doručenej súdu dňa 3.4.2017 k vznesenej námietke premlčania uviedol, že družstvo je právnická osoba, teda abstraktný subjekt, ktorý nemá samostatné vedomie a jeho vedomie sa reguluje a aj navonok koná len prostredníctvom štatutárneho orgánu. Takéto vedomie sa môže vytvoriť len a len prostredníctvom platne zvoleného štatutárneho orgánu. Ako je súdu známe z jeho rozhodovacej činnosti rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 5C/46/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 7Co/141/2013 súd určil uznesenie členskej schôdze zo dňa 5.4.2011 o voľbe predstavenstva a o voľbe predsedu družstva za neplatné. Platne zvolené predstavenstvo bolo do obchodného registra zapísané až dňa 28.6.2014, kedy aj začalo vykonávať svoju pôsobnosť. Platby, ktoré sú predmetom konania boli vykonané neplatne zvoleným predstavenstvom a preto aj vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné považovať za začiatok plynutia premlčacej doby bezdôvodného obohatenia ako aj nároku na náhradu škody dátum 28.6.2014, pretože prvý krát v tento deň sa družstvo mohlo prostredníctvom štatutárneho orgánu dozvedieť o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, resp. ku škode. V tomto smere poukázal na neprávoplatne rozsudky tunajšieho súdu 3Cb/254/2015 a 3Cb/50/2016. Žalovaný v 1/ rade nemal platne uzatvorenú pracovnú zmluvu, finančné prostriedky mu boli vyplatené bez právneho dôvodu. Uznesenie predstavenstva nezbavuje žalovaného v 2/ rade zodpovednosti za škodu, jednak preto, že nie je liberačný dôvod podľa § 243 a ods. 2 Obch. zák. a jednak preto, že sám je členom predstavenstva a zúčastnil sa rozhodovania predstavenstva, ktoré rozhodlo o vyplatení finančných prostriedkov. Pokyn na výplatu nedalo predstavenstvo ale žalovaný v 2/ rade. Žalovaný v 2/ rade porušil svoju povinnosť predsedu predstavenstva konať s odbornou starostlivosťou, t.j. so starostlivosťou riadneho hospodára. Žalobca k replike doručil rozsudok KS Prešov sp. zn. 7Co/141/2013 zo dňa 23.1.2014, výpis z uznesenia predstavenstva z 21.7.2011
7C/86/2016

- 3 -

5. Žalovaný v duplike doručenej súdu dňa 26.4.2017 zotrval na vznesenej námietke premlčania, zdôraznil, že žalovaný v 2/ rade v tom čase konal ako platne zvolený predseda družstva a až neskôr rozhodnutím KS Prešov bolo skonštatované, že členská schôdza žalobcu zo dňa 5.4.2011 v časti uznesení o zmene stanov a o zvolení predsedu a členov predstavenstva je neplatné. Teda do právoplatnosti daného rozsudku KS Prešov, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 7.3.2014 žalovaný v 2/ rade ako predseda družstva konal v dobrej viere, že je predsedom družstva, a teda aj keď dal pokyn na vyplatenie mzdy žalovanému v 1/ rade konal v dobrej viere, pretože ak by družstvo nezaplatilo mzdu žalovanému v 1/ rade mohol by žalovaný v 1/ rade podať trestné oznámenie pre prečin nevyplatenia mzdy a odstúpného, čomu sa chcel žalovaný v 2/ rade vyhnúť. Ďalej poukázal na ustanovenie § 107 Obč. zák. upravujúceho premlčanie pri vydaní bezdôvodného obohatenia, ktoré v sebe zakotvuje kombinované premlčacie doby t.j. subjektívnu a objektívnu.

6. Na pojednávaní právny zástupca žalobcu zotrval na žalobe a písomných vyjadreniach, na doplnenie uviedol, že žalovanému v 1/ rade bola doručená výpoveď pracovného pomeru dňa 29.11.2010 a k 1.3.2011 bol odhlásený z poisťovne, ktorú odhlášku následne stornoval žalovaný v 2/ rade. Ďalej poukázal na ustanovenie § 3 Obč. zák. s tým, že vznesenie námietky premlčanie je výkonom práva v rozpore s dobrými mravmi, pretože námietku vzniesla osoba, ktorá premlčanie spôsobila - žalovaný v 2/ rade, navyše žalovaný v 2/ rade bol počas plynutia objektívnej premlčacej doby štatutárnym zástupcom žalobcu a spôsobil to, že bol jednak neplatne zvolený štatutárny orgán a jednak podával a podpisoval návrh na zápis do obchodného registra. V záverečnom návrhu právny zástupca žalobcu zdôraznil, že svoj návrh opierajú o to, že žalovaní vedeli o tom, že pracovný pomer žalovaného v 1/ rade skončil a mzda mu nepatrí a že v rozhodnom období pre žalobcu žalovaný v 1/ rade žiadnu prácu nevykonával.

7. Právny zástupca žalovaných na doplnenie písomných vyjadrení uviedol, že žalovaný v 1/ rade podal žalobu o neplatné skončenie pracovného pomeru, navyše zo zápočtového listu, ktorý bol vystavený za súčasného štatutárneho zástupcu žalobcu vyplýva, že žalobca bol nepretržite zamestnancom žalobcu od 2.5.1983 do 22.2.2017 (vrátanie obdobia, za ktoré žalobca žiada vydať bezdôvodné obohatenie).

V záverečnom návrhu trval na vznesenej námietke premlčania, odhliadnuc od námietky premlčania považuje nárok žalobcu za nedôvodný.

8. Štatutárny zástupca žalobcu na dotaz súdu uviedol, že zápočtový list o dobe zamestnania žalovaného v 1/ rade vypisoval zamestnanec, ktorý sa pri vypisovaní pomýlil.

9. Žalovaný v 1/ rade na dopyt súdu uviedol, že v rozhodnom období pre žalobcu nevykonával žiadnu prácu, pretože dovtedajší predseda družstva si zabezpečil ochranu a do areálu družstva ho nevpustil.

10. Žalovaný v 2/ rade uviedol, že žalobca dal žalovanému v 1/ rade neplatnú výpoveď hrozil súdny spor, preto sa predstavenstvo po tom čo bolo zapísané do obchodného registra uznieslo, že sa žalovanému v 1/ rade doplatí ušlu mzdu. Súčasne zdôraznil, že

7C/86/2016

- 4 -

nie on rozhodol o vyplatení mzdy ale orgán družstva - predstavenstvo na zasadnutí dňa 21.7.2011, výpis dal p. Arendáčovej, ktorá mzdu vyplatila.

11. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom doložených listinných dôkazov a s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 5C/49/2011 na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

12. Listom zo dňa 29.11.2010 bola daná žalovanému v 1/ rade výpoveď z pracovného pomeru, (čl. 8 spisu) z uvedenej listiny vyplýva, že prevzatie listiny nie je žalovaným v 1/ rade podpísané, avšak vyplýva z nej, že ju odmietol podpísať, čo potvrdili dvaja svedkovia K. a X.. Žalovaný v 1/ rade na pojednávaní poprel aby mu výpoveď bola dňa 29.11.2010 doručovaná.

13. Z pripojeného spisu 5C/49/2011 mal súd preukázané, že dňa 5.4.2011 sa konala členská schôdza žalobcu. Zo zápisnice o členskej schôdzi (čl. 25- 35 spisu 5C49/2011) mal súd preukázané, že v uvedený deň došlo k zmene stanov článok XVIII. Bod 3/ (čl. 30 spisu) podľa ktorého predstavenstvo má 9 členov, na čele predstavenstva je predseda družstva. Pod bodom 6 bol prijatý za člena družstva žalovaný v 2/rade, pod bodom 8 bol odvolaný predseda družstva Ing. R. F., pod bodom 10 bol zvolený za predsedu družstva žalovaný v 2/ rade. Orgány zvolené na tejto členskej schôdzi boli do obchodného registra zapísané dňa 22.7.2011.

14. Okresný súd v Starej Ľubovni rozsudkom č.k. 5C/49/2011-403 zo dňa 25.6.2013 zamietol žalobu žalobcu K.. Y. N. proti žalobcovi tohto konania , ktorou sa domáhal vyslovenia neplatnosti uznesenia členskej schôdze, ktorým boli zmenené stanovky družstva žalovaného a obsadenie predstavenstva a predsedu družstva. Krajský súd v Prešove rozsudkom č.k. 7Co/141/2013-486 zo dňa 23.1.2014 zmenil rozsudok tunajšieho súdu vo výroku o zamietnutí žaloby tak, že určil neplatnosť uznesenia členskej schôdze žalovaného z dňa 5 4.2011 prijatého pod písmenom A bod 8 o zmene stanov žalovaného, od písmenom B o odvolaní predsedu a členov predstavenstva žalovaného a pod písmenom o zvolení predsedu a členov predstavenstva žalovaného, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 7.3.2011.

15. Z výpisu z obchodného registra čl. 11-16 vyplýva, že po rozhodnutí súdov o neplatnosti uznesenia členskej schôdze konanej dňa 5.4.2011 bol súčasny predseda družstva - Ing. F., zapísaný do obchodného registra dňa 28.6.2014.

16. Uznesením predstavenstva zo dňa 21.7.2011 (čl. 37 spisu) pod bodom 3. písm. g) bolo schválené vyplatenie ušlej mzdy L. od 5.4.2011.

17. Za mesiac 4/2011 bola žalovanému v 1/ rade priznaná čistá mzda 547,92 eur, za 5/2011 v sume 597,38 eur, za 6/2011 v sume 597,38 eur a za 7/2011 v sume 558,83 eur, pričom za mesiac júl 2017 si žalobca uplatňuje nárok do 21.7.2011 v sume 372,55 eur. Výška vyplatenej mzdy a odvodov medzi stranami nebola sporná.

7C/86/2016

18. Žalovanému v 1/ rade bola dňa 22.7.2011 vyplatená suma 1 160 eur (čl. 61 spisu), dôkaz o dátum vyplatenia ďalších súm súdu predložený nebol.

19. Ďalej z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že aktuálne medzi žalobcom a žalovaným v 1/ rade prebieha na Okresnom súde Poprad súdne konanie pod sp. zn. 17Cpr/7/2017 o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru zo dňa 22.2.2017.

20. Z potvrdenia o zamestnaní (zápočtový list) zo dňa 24.2.2017 vyplýva, že žalobca bol zamestnancom žalovaného od 2.5.1983 do 22.2.2017, podľa vyjadrenia žalobcu zamestnanec žalobcu, ktorý tento zápočtový list vypisoval sa pomýlil, keď uviedol takéto obdobie trvania pracovnoprávneho vzťahu.

Vzhľadom na takto zistený skutkový stav súd právne uzatvára:

21. Žalobca právne kvalifikoval nárok voči žalovanému v 1/ rade ako nárok občianskoprávny na vydanie bezdôvodného obohatenia a voči žalovanému v 2/ rade ako nárok obchodnoprávny na náhradu škody, žalovaní právne posúdenie vecí nenamietali.

22. Podľa § 1 ods. 4 zákona č. 311/2001 Z.z. zákonník práce ak tento zákon v prvej časti neustanovuje inak, vzťahujú sa na právne vzťahy podľa odseku 1 všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka.

23. Podľa § 451 ods. 1 Obč. zák. kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

24. Podľa § 451 ods. 1 Obč. zák. bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

25. Podľa § 456 Obč. zák. predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

26. Podľa § 458 ods. 1 Obč. zák. musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

27. Podľa § 101 Obč. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

28. Podľa § 107 ods. 1 Obč. zák. právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

7C/86/2016

29. Podľa § 107 ods. 2 Obč. zák. najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

30. Podľa § 107 ods. 3 Obč. zák. ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihladne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat'.

31. Podľa § 3 ods. 1 Obč. zák. výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

32. Podľa § 261 ods. 3 písm. b) Obch. zák. touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy medzi zakladateľmi družstva a medzi členom a družstvom, pokiaľ vyplývajú z členského vzťahu v družstve, ako aj zo zmlúv o prevode členských práv a povinností, záväzkové vzťahy medzi členom štatutárneho orgánu a kontrolným orgánom družstva a záväzkové vzťahy medzi prokuristom a družstvom pri výkone jeho poverenia,

33. Podľa § 243a ods. 1 Obch. zák. členovia predstavenstva sú povinní vykonávať svoju funkciu s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami družstva a všetkých jej členov. Najmä sú povinní zaobstaráť si a pri rozhodovaní zohľadniť všetky dostupné informácie týkajúce sa predmetu rozhodnutia, zachovávať mlčanlivosť o dôverných informáciách a skutočnostiach, ktorých prezradenie tretím osobám by mohlo družstvu spôsobiť škodu alebo ohroziť jeho záujmy, alebo záujmy jeho členov, a pri výkone svojej pôsobnosti nesmú uprednostňovať svoje záujmy, záujmy len niektorých členov alebo záujmy tretích osôb pred záujmom družstva.

34. Podľa § 243a ods. 2 Obch. zák. členovia predstavenstva, ktorí porušili svoje povinnosti pri výkone svojej funkcie, sú zodpovední spoločne a nerozdielne za škodu, ktorú tým družstvu spôsobili. Člen predstavenstva nezodpovedá za škodu, ak preukáže, že pri výkone svojej funkcie postupoval s odbornou starostlivosťou a v dobrej viere, že koná v záujme družstva a všetkých jeho členov. Členovia predstavenstva nezodpovedajú za škodu spôsobenú družstvu konaním, ktorým vykonávali uznesenie členskej schôdze; to neplatí, ak je uznesenie členskej schôdze v rozpore s právnymi predpismi alebo so stanovami družstva alebo ak ide o povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu. Členov predstavenstva nezbavuje zodpovednosti, ak ich konanie kontrolná komisia schválila.

35. Podľa § 373 Obch. zák. kto poruší svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu, je povinný nahradiť škodu tým spôsobenú druhej strane, ibaže preukáže, že porušenie povinností bolo spôsobené okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť.

36. Podľa § § 387 ods. 1 Obch. zák. právo sa premlčí uplynutím premlčacej doby ustanovenej zákonom.

7C/86/2016

- 7 -

37. Podľa § 387 ods. 2 Obch. zák. premlčaniu podliehajú všetky práva zo záväzkových vzťahov s výnimkou práva vypovedať zmluvu uzavretú na dobu neurčitú.

38. Podľa § 397 Obch. zák. ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

39. Podľa § 398 Obch. zák. pri práve na náhradu škody plynie premlčacia doba odo dňa, keď sa poškodený dozvedel alebo mohol dozvedieť o škode a o tom, kto je povinný na jej náhradu; končí sa však najneskôr uplynutím 10 rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti.

Právne posúdenie vecí:

40. Predmetom konania je zo strany žalovaného v 1/ rade vydanie bezdôvodného obohatenia žalobcovi z dôvodu, že žalovaný v 1/ rade v období od apríla do 22.7.2011 nebol v pracovnom pomere so žalobcom, pre žalobcu nevykonával žiadnu prácu, napriek tomu mu za uvedené obdobie bola vyplatená mzda a odvody a na vyplatenie ktorých dal pokyn žalovaný v 2/ rade čím žalobcovi spôsobil škodu.

41. V prvom rade sa súd zaoberal otázkou uplatnenému nároku voči žalovanému v 1/ rade. Súd sa stotožnil s právnym posúdením uplatneného nároku voči žalovanému v 1/ rade a posúdil ho podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, najprv sa zaoberal vznesenou námietkou premlčania.

42. Premlčanie (praescriptio) je spojené s plynutím času ako právne významnej skutočnosti (§ 2 ods. 1 a § 122 Obč. zák.. Plynutie času samé osebe nemá právne účinky (quieta non movere), pokiaľ nie je spojené s výkonom subjektívneho práva. Právna úprava premlčania má kogentnú povahu. To znamená, že účastníci občianskoprávných vzťahov nemôžu tieto ustanovenia zmluvne meniť. Práva na premlčanie

sa žiadny účastník právneho vzťahu nemôže vopred vzdať (§ 574 ods. 2 Obč. zák.). Podstata premlčania spočíva v tom, že pokiaľ sa určité právo po zákonom stanovenú dobu (premlčaciu dobu) nevykonáva alebo sa v priebehu premlčacej doby neuplatní na súde či u príslušného orgánu, nemôže už byť po jej uplynutí veriteľovi priznané. To znamená, že dlžník po uplynutí zákonom stanovenej doby sa môže úspešne brániť vymáhaniu práva s poukazom na to, že toto právo bolo už premlčané. V dôsledku premlčania právo nezaniká, trvá ďalej, ale do značnej miery sa oslabuje zmenšením možnosti jeho úspešného uplatnenia. Pokiaľ dlžník pred súdom namietne premlčania práva, nemôže byť veriteľovi premlčané právo priznané. Naše právo chápe premlčanie ako inštitút hmotného práva, na základe ktorého dochádza k oslabeniu nároku. Premlčanie plní v súkromnom práve tri základné funkcie: a) stimuluje veriteľa, aby svoje nároky uplatnil včas, b) predchádza dôkaznej núdzi, c) prispieva k právnej istote. Právna úprava premlčania pri bezdôvodnom obohatení kombinovanú premlčacia dobu, t. j. subjektívna a objektívna. Jej začiatok je upravený odlišne; tieto dve premlčacie doby začínajú, plynú a končia nezávisle od seba. Subjektívna premlčacia doba (2-ročná) je kratšia, objektívna premlčacia doba je buď 3-ročná v prípade bezdôvodného obohatenia vzniknutého z nedbanlivosti alebo 10-ročná, ak ide o 7C/86/2016

- 8 -

bezdôvodné obohatenie spôsobené úmyselne. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby v trvaní 2 rokov je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o: a) vzniku bezdôvodného obohatenia na jeho úkor, b) subjekte, ktorý sa bezdôvodne obohatil. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť sa potrebné skutočnosti dozvedieť už skôr. Nie je teda podstatná a rozhodujúca okolnosť, kedy sa oprávnený subjekt pri náležitej starostlivosti musel alebo mohol dozvedieť, že na jeho úkor došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia. Rozhodujúce je vždy to, kedy sa o tejto okolnosti skutočne dozvedel. Z § 107 ods. 1 Obč. zák. totiž vyplýva, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je rozhodujúci subjektívny moment, kedy sa oprávnený dozvie o okolnostiach, ktoré sú rozhodujúce pre uplatnenie tohto práva. Subjektívna vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor sa niekto bezdôvodne obohatil, a o tom, v prospech koho k tomuto obohateniu došlo, musí byť skutočná. Nie je pritom rozhodujúce, či sa oprávnený o svojom práve nedozvedel vlastným zavinením, teda či sa mohol o svojom práve dozvedieť alebo mal dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti. Z hľadiska začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci okamžik, kedy sa oprávnený dozvedel o skutkových okolnostiach, z ktorých možno odvodiť vznik bezdôvodného obohatenia a to, kto ho získal. Ustanovenie § 107 ods. 2 Obč. zák. určuje objektívnu premlčaciu dobu, po uplynutí ktorej sa právo na vydanie bezdôvodne získaného majetkového prospechu vždy premlčí. Táto hranica je v trvaní 3 rokov v prípade, že k získaniu bezdôvodného obohatenia došlo neúmyselne (z nedbanlivosti) a 10 rokov, ak sa bezdôvodné obohatenie získalo úmyselne. Pre začiatok plynutia 3-ročnej, resp. 10-ročnej premlčacej doby je rozhodný deň, v ktorom došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia.

43. Vzhľadom na uvedené súd má za to, že námietka premlčania voči uplatnenému nároku vznesená žalovaným v 1/ rade je dôvodná.

44. Žaloba bola doručená súdu dňa 24.6.2016, objektívna premlčacia doba začala plynúť dňom vyplatenia mzdy žalovanému v 1/ rade. Z čl. 61 spisu vyplýva, že suma 1 660 eur bola žalovanému v 1/ rade vyplatená 29.7.2011 o dátume vyplatenia zvyšnej časti súdu dôkaz doručený nebol ale ak pripustíme, že išlo o mzdu za mesiac júl 2011 táto musela byť vyplatená najneskôr do konca nasledujúceho mesiaca, t.j. do 31.8.2011 a týmto dňom začala plynúť objektívna premlčacia lehota, ktorá pri nedbanlivosti je trojročná a teda uplynula najneskôr dňom 31.8.2014 a pri úmyselnom 10 ročná.

45. Zavinenie je vnútorný psychický vzťah človeka jednak k vlastnému protiprávnemu konaniu (porušeniu (ohrozeniu) právnej normy), a jednak k výsledku tohto protiprávného konania, ktorý má za následok trestnú alebo civilnú právnu zodpovednosť. Zavinenie môže byť: úmyselné (vôľa porušiť právnu normu) - priamy alebo nepriamy úmysel, neúmyselné z nedbanlivosti - vedomá alebo nevedomá nedbanlivosť

46. K tvrdeniu žalobcu o úmyselnom konaní žalovaného v 1/ rade súd dodáva, že žalobca nepreukázal, že žalovaný v 1/ rade konal úmyselne. Zo zápočtového listu, ktorý 7C/86/2016

vystavil žalobca dňa 24.2.2017 vyplýva, že žalovaný v 1/ rade bol jeho zamestnancom aj v období, ktoré je predmetom súdneho sporu, vystavenie takéhoto potvrdenia nemožno ospravedlniť pomýlením sa zamestnanca žalobcu. Pokiaľ pred 5.4.2011 došlo k skončeniu pracovného pomeru so žalovaným v 1/ rade ako tvrdí žalobca, vzhľadom na údaje v zápočtovom liste a skutočnosť, že dňa 22.2.2017 (po viac ako 5 rokoch) dal žalobca žalovanému v 1/ rade okamžité skončenie pracovného pomeru trval medzi žalobcom a žalovaným v 1/ rade pracovný pomer aj v období ktoré je predmetom súdneho sporu (apríl - júl 2011).

47. K tvrdeniu žalobcu, že žalovaný v 1/ rade v uvedenom období pre žalobcu nevykonával žiadnu činnosť súd poznamenáva, že v uvedenom období súčasný štatutárny zástupca žalobcu, ktorý bol na členskej schôdzi dňa 5.4.2011 odvolaný novozvoleným orgánom a zamestnancom, ktorý obhajovali novozvolené orgány, do zápisu novozvolených orgánov bránil vo vstupe do areálu družstva, čo v podstate nebolo medzi stranami sporu sporné, preto aj žalovaný v 1/ rade nemohol pre žalobcu vykonávať pracovnú činnosť, keďže mu v tom bolo bránené, čo nemožno posúdiť ako jeho úmyselné konanie.

48. Z uvedených dôvodov sa nemožno stotožniť s tvrdením žalobcu o úmyselnom bezdôvodnom obohatení žalovaného v 1/ rade, ktoré by zakladalo 10 ročnú objektívnu premlčaciu lehotu.

49. Pokiaľ ide o subjektívnu premlčaciu lehotu súd sa stotožnil už s názorom vysloveným tunajším súdom v konaní 3Cb/254/2015 a 3Cb/50/2016 v ktorých bola posudzovaná otázka premlčania tak ako to uvádza vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 3.4.2017 žalobca v ktorých bolo ustálené, že subjektívna premlčacia lehota začala plynúť najneskôr zápisom orgánov družstva do obchodného registra (po vyslovení neplatnosti časti uznesenia členskej schôdze z 5.4.2011 súdom) t.j. dňom 28.6.2014, potom by subjektívna premlčacia lehota uplynula 28.6.2016, avšak pred týmto dňom najneskôr dňa 31.8.2014 uplynula objektívna premlčacia lehota, preto súd nárok žalobcu voči žalovanému v 1/ rade posúdil ako premlčaný.

50. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že vznesenie námietky premlčania je v rozpore s ustanovením § 3 ods. 1 Obč. zák. súd poznamenáva, že dobré mravy sú pravidlá správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku. Podľa ustálenej judikatúry súdov dôvodne vznesenú námietku premlčania voči uplatnenej pohľadávke nemožno pokladať za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi (rozhodnutie NS SR sp. zn. 1 Cdo/148/2001, NS ČR sp. zn. 20 Cdo/595/2001 a iné).

51. Na základe uvedeného súd ustálil, že nárok žalobcu voči žalovanému v 1/ rade je premlčaný.

52. Voči žalovanému v 2/ rade žalobca právne kvalifikoval uplatnený nárok ako obchodnoprávny, titulom náhrady škody, keďže ide o záväzkový vzťah družstva

7C/86/2016

a člena štatutárneho zástupcu v súlade s § 261 ods. 3 písm. b/ Obch. zák. sa súd s touto právnou kvalifikáciou stotožnil.

53. V prvom rade sa súd zaoberal otázkou premlčania práva na náhradu vzniknutej škody tak, keďže aj žalovaný v 2/ rade vzniesol námietku premlčania a následne, po zodpovedaní otázky samotnej existencie práva, posúdil jeho dôvodnosť v intenciách podanej žaloby.

54. Vzhľadom na to, že Obchodný zákonník obsahuje kogentnú a komplexnú úpravu problematiky premlčania, vplývajúcu napr. aj na náhradu škody je v obchodných záväzkových vzťahoch vylúčené použitie ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní. Znenie citovaného ustanovenia § 398 Obch. zák. zachováva rozlišovanie medzi tzv. subjektívnou a objektívnou premlčacou dobou. Z hľadiska

vymedzenia subjektívnej premlčacej doby Obchodný zákonník na rozdiel od Občianskeho zákonníka nevymedzuje osobitnú subjektívnu dobu. V obchodnom práve sa pri určení dĺžky subjektívnej premlčacej doby vychádza z ustanovenia § 397, t. j. z dĺžky všeobecnej premlčacej doby. Dĺžka subjektívnej premlčacej doby sú teda štyri roky. Ustanovenie § 398 Obch. zák. z hľadiska subjektívnej premlčacej doby však na rozdiel od všeobecných ustanovení vymedzujúcich plynutie premlčacej doby viaže začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty na vedomosť alebo možnosť vedomosti poškodeného o škode a o tom, kto je povinný ju nahradiť. Začiatok plynutia je teda nadviazaný na subjektívny prvok, a to tzv. vedomosť poškodeného o škode a povinnom subjekte na jej náhradu. Vedomosť o škode nastáva, ak poškodený disponuje takými skutkovými vedomosťami, na základe ktorých vie o tom, že mu vznikla majetková ujma určitého druhu a rozsahu, ktorú je možné objektívne vyjadriť v peniazoch, a to aspoň v približnej sume s možnosťou dodatočného spresnenia. Nepostačuje teda len vedomosť o protiprávnom konaní alebo o škodnej udalosti, pretože vznik škody nemusí byť časovo totožný s porušením právnej povinnosti. Vedomosť o zodpovednom subjekte (t. j. subjekte povinnom na jej náhradu) zasa nastáva momentom, kedy poškodený získa informácie, na základe ktorých si môže urobiť úsudok, ktorá konkrétna osoba za škodu zodpovedá. Rozhodujúce teda je, kedy sa poškodený dozvedel o skutkových okolnostiach podstatných pre vymedzenie zodpovedného subjektu; t. j. nemusí ísť o zistenie (istotu v bežnom slova zmysle), ale postačuje, aby tieto skutkové okolnosti, ktorými disponuje, boli spôsobilé k prijatiu záveru o možnej zodpovednosti konkrétnej osoby alebo osôb. Moment, kedy nastáva začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby, sa skúma objektívne, t. j. či vzhľadom na jeho vedomosti by k takýmto záverom došiel priemerný človek. Z formulácie vedel alebo mohol vedieť použitej v ustanovení § 398 Obch. zák. súčasne vyplýva, že existencia vedomosti nastáva i v prípade zanedbania primeranej starostlivosti. Nedbanlivosťou a zanedbaním starostlivosti získať prípadné skutkové informácie podstatné pre zistenie, že vznikla majetková ujma určitého druhu a rozsahu, ktorú je možné objektívne vyjadriť v peniazoch alebo pre vyslovenie záveru o zodpovednostnom subjekte, a ktoré by umožňovali uplatniť právo u príslušného orgánu, neodďaľuje plynutie premlčacej doby. Subjektívna premlčacia lehota by začala v tomto prípade plynúť momentom, kedy poškodený pri vynaložení primeranej starostlivosti sa s týmito skutočnosťami mohol oboznámiť.

7C/86/2016

- 11 -

55. Ak by súd pri zisťovaní začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty vychádzal zo zápisu do obchodného registra t.j. 28.6.2014, k uplynutiu 4-ročnej subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie nároku na náhradu škody by do doručenia žaloby dňa 24.6.2016 nedošlo.

56. Zákon pri všeobecnej úprave zodpovednosti za škodu zo strany poškodeného vyžaduje preukázanie porušenia povinností, vznik škody a príčinnej súvislosti medzi porušením povinností a vznikom škody.

57. Znenie citovaného ustanovenia § 243a ods. 1 taxatívnym spôsobom upravuje povinnosti členov predstavenstva, ktorí sú povinní pri výkone funkcie člena predstavenstva dodržiavať. Svoju funkciu musia vykonávať s odbornou starostlivosťou a v záujme družstva a všetkých jej členov. Odsek 2 uvedeného ustanovenia upravuje ich zodpovednosť za škodu vzniknutú porušením týchto povinností, t. j. nejde o akékoľvek konanie a postup člena predstavenstva. Odbornú starostlivosťou možno charakterizovať ako najvyšší stupeň starostlivosti, ktorý možno od každého z členov predstavenstva objektívne očakávať. Ide o odbornú starostlivosť, ktorá sa v tej ktorej konkrétnej činnosti či postupe, s prihliadnutím na mieru poznatkov, vyžaduje. Člen predstavenstva zodpovedá za takto vzniknutú škodu objektívne, teda nezáleží, či k porušeniu povinnosti došlo v dôsledku jeho zavineného konania, a to či už vo forme úmyselnej alebo z nedbanlivosti. Zodpovednosť členov predstavenstva za výkon funkcie s odbornou starostlivosťou vzniká už samotným ustanovením do funkcie bez ohľadu na to, či vzťah medzi družstvom a členom predstavenstva je upravený zmluvou o výkone funkcie. Ak škodu spôsobili viacerí členovia predstavenstva, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne. V zmysle hmotného práva je však výlučne na úvahe veriteľa, či bude celé plnenie alebo jeho časť žiadať len od niektorého alebo od všetkých solidárnych dlžníkov. Z uvedeného potom vyplýva, že pasívne vecne legitimovaný môže byť ktorýkoľvek solidárny dlžník a pri podanej žalobe o tom rozhoduje rovnako iba vôľa veriteľa (pôjde o tzv. dobrovoľné spoločenstvo; vid' rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 203/2005). Základnou podmienkou pre uplatnenie nároku na náhradu škody voči členovi predstavenstva je preukázanie nesprávneho jeho konania, ktoré je porušením jeho povinnosti vykonávať svoju funkciu s odbornou starostlivosťou, v dôsledku čoho vznikla škoda. Vznik škody a porušenie

povinnosti členom predstavenstva musí byť v príčinnej súvislosti so vznikom škody. Vo všeobecnosti možno uviesť, že člen predstavenstva zodpovedá za škodu vzniknutú družstvu a členom družstva ak konal neodborne, postupoval v rozpore s pokynmi členov družstva a svojím nesprávnym postupom spôsobil družstvu škodu. Zároveň musí byť naplnená podmienka, že jeho konanie nebolo v záujme družstva a všetkých jej členov. Zákon zároveň stanovuje okolnosti vylučujúce zodpovednosť člena predstavenstva za škodu spočívajúce v tom, že ak ten preukáže, že pri výkone funkcie postupoval s odbornou starostlivosťou a zároveň si bol v dobrej viere vedomý, že koná v záujme družstva a všetkých jeho členov, alebo ak vykonával uznesenie členskej schôdze, pokiaľ toto uznesenie nie je v rozpore s právnymi predpismi alebo stanovami družstva. Schválenie konania členov družstva kontrolnou komisiou ich však zodpovednosti za vzniknutú škodu nezbavuje.

7C/86/2016

- 12 -

58. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že na vyplatení ušlej mzdy žalovanému v 1/ rade sa uznieslo predstavenstvo družstva na svojom zasadaní dňa 21.7.2011, jej vyplatenie schválilo predstavenstvo nerozhodol o nej výlučne sám žalovaný v 2/ rade, ktorý pokiaľ dal účtovníčke pokyn na jej vyplatenie, nekonal tak z vlastného rozhodnutia, ale realizovala rozhodnutie predstavenstva.

59. Žalobca, podľa názoru súdu nepreukázal, že vyplatením mzdy žalovanému v 1/ rade vznikla žalobcovi škoda. Ako bolo vyššie rozvedené žalobca nespochybniteľne nepreukázal, že v uvedenom období (apríl až 22.7.2011) žalovaný v 1/ rade nebol jeho zamestnancom a že bez zavinenia žalobcu nevykonával pre neho žiadnu činnosť. Ako už súd uviedol v bodoch 46- 47 tohto rozsudku, zo zápočtového listu vystaveného žalobcom dňa 24.2.2017 vyplýva, že žalovaný v 1/ rade bol jeho zamestnancom aj v období ktoré je predmetom žaloby (apríl - júl 2011). Navyiac v uvedenom období došlo k výmene orgánov družstva a s tým spojenými vzájomnými schválnosťami a priekom medzi odvolanými a novozvolenými orgánmi. Novozvolené orgány družstva v tom čase boli platne zvolené, boli oprávnené prijímať rozhodnutia, okrem iného aj rozhodnutie týkajúce sa žalovaného v 1/ rade, ktorý v tom čase, ako to vyplýva z aktuálne zápočtového listu, bol jeho zamestnancom, o vyplatení ušlej mzdy. Pokiaľ žalovaný v 2/ rade dal účtovníčke pokyn na vyplatenie mzdy žalovanému v 1/ rade nekonal svojvoľne, neodborne, podľa názoru, súdu nepostupoval v rozpore s pokynmi členov družstva a nekonal nesprávnym postupom.

60. Súd má za to, že žalobca nepreukázal, že vyplatením mzdy žalovanému v 1/ rade za obdobie od apríla do 22.7.2011 mu vznikla škoda. Žalobca nespochybniteľne nepreukázal, že v uvedenom období žalovaný v 1/ rade nebol jeho zamestnancom, keďže sám do zápočtového listu uviedol, že bol jeho zamestnancom aj v období, ktoré je predmetom súdneho sporu a že bez zavinenia žalobcu nevykonával pre neho žiadnu činnosť. Opakované súd dáva do pozornosti spory odohrávajúce sa v uvedenom období medzi odvolanými a novozvolenými orgánmi (v tom čase platne zvolenými) s čím bolo spojené bránenie vo vstupe do areálu družstva niektorým zamestnancom, čo nemožno považovať za škodu, za ktorú by mal niesť zodpovednosť žalovaný v 2/ rade, keďže vo vstupe niektorým zamestnancom bránili odvolané orgány družstva a to až do času zápisu novozvolených orgánov do obchodného registra.

61. K tvrdeniu žalobcu o tom, že žalovaný v 2/ rade počas plynutia objektívnej premičacej doby bol štatutárnym zástupcom žalobcu a spôsobil to, že bol jednak neplatne zvolený štatutárny orgán a jednak podával a podpisoval návrh na zápis do obchodného registra súd uvádza, že skutočnosť, že práve žalovaný zvolával členskú schôdzu žalobcu, ktorá sa konala dňa 5.4.2011, dôkaz súdu predložený nebol, či táto schôdza bola zvolaná neplatne mali pochybnosti aj súdy, keďže právoplatne rozhodol až odvolací súd, ktorý zmenil rozhodnutie prvoinštančného súdu. Teda nemožno jednoznačne tvrdiť, že žalovaný v 2/ rade vedel, že členská schôdza dňa 5.4.2011 bola zvolaná neplatne. V čase zvolenia žalovaného v 2/ rade za predsedu družstva teda od 5.4.2011 do právoplatného rozhodnutia súdu o neplatnosti uznesenia členskej schôdze, t.j. do 7.3.2014 bol predseda družstva platne zvolený a teda žalovaný v 2/ rade konal v dobrej viere, že je predsedom družstva a vykonával všetky

7C/86/2016

- 13 -

práva a povinnosti vyplývajúce z tejto funkcie, tak ako mu to ukladala členská schôdza, stanovú družstva a zákon. To, že žalovaný v 2/ rade podal návrh na zápis do obchodného registra bola jeho povinnosť, keďže v tom čase išlo o platne zmenené stanovy, odvolanie predsedu a voľbu nového predsedu. Návrh nepodal svojvoľne, realizoval len uznesenia členskej schôdzy zo dňa 5.4.2011, ktoré boli platné až do rozhodnutia súdov o ich neplatnosti (7.3.2014).

62. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd žalobu aj vo vzťahu k žalovanému v 2/ rade ako nedôvodnú zamietol.

63. Pri rozhodovaní súd vychádzal z princípu spravodlivosti ako jedného z najdôležitejších princíпов sporového konania. Spravodlivosť predstavuje koncept zahŕňajúci spravodlivosť, rovnosť a spravodlivé zaobchádzanie ktorého obsahom je predovšetkým jeho uplatňovanie vo svetle konkrétnych okolností každého sporového konania.

64. Trovy konania

65. Podľa § 251 C.s.p. trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

66. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

67. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

68. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

69. Žalovaný v 1/ rade a žalovaný v 2/ rade mali mala plný úspech vo veci, preto majú proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

7C/86/2016

- 14 -

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z.